

Het heiligenboek

Hiëronymus van Stridon *Tom Zwaenepoel*

Hiëronymus wordt omstreeks 347 geboren in Stridon, in Dalmatië, in het huidige Kroatië, als zoon van welgestelde, christelijke ouders. Als jongeman kent hij de aantrekkingskracht van het wereldlijke leven. Hij trekt naar Rome, studeert grammatica, stilistiek, literatuur, retoriek en filosofie en laat zich dopen (366). Geïnspireerd door de ethiek van de kluizenaars wordt hij monnik en hij leeft korte tijd met gelijkgestemde christenen in een kleine gemeenschap. In 373 reist hij naar Antiochië, waar hij Grieks leert. Vervolgens leidt hij in de Noord-Syrische woestijn Chalkis, bij Antiochië, een streng ascetisch leven. In een geïsoleerd woestijnklooster verdiept hij zich in exegetische en literaire studie en leert hij Hebreeuws. Wegens interne problemen verlaat hij het klooster. Hij keert terug naar Antiochië en laat zich tot priester wijden (circa 379). Een jaar later trekt hij naar Constantinopel, waar hij leerling wordt van Gregorius van Nazianze. Damasus I roept hem naar Rome en stelt hem aan als zijn privésecretaris. In zijn opdracht werkt Hiëronymus aan een Latijnse Bijbelvertaling, op basis van de Griekse en Hebreeuwse oerteksten en vroegere vertalingen. Na de dood van de paus in 384 moet hij Rome

verlaten omdat zijn ascetische levenshouding en zijn kritiek op de almaar meer werelds geworden clerus invloedrijke vijanden creëren. Met vrienden en een groep vrouwen trekt hij naar Palestina, hij bezoekt de heilige plaatsen en reist van daaruit naar Egypte. In Bethleem sticht hij drie vrouwen- en één mannenklooster, dat hij voortaan leidt. Tot zijn dood in 419 dient hij ook hier de wetenschap als vertaler, exegeet en theoloog.

Hiëronymus heeft een moeilijk karakter. Hij is zelfingenomen, betweterig en prikkelbaar. Tegenover zijn tegenstanders gedraagt hij zich agressief, arrogant en kwetsend. In zijn polemieken is hij scherp, maar eerlijk in zijn streven naar ascetische idealen en in zijn vrijmoedigheid tegenover wantoestanden. Hiëronymus ('met een heilige naam') koestert een grote liefde voor de Kerk en bevordert het dagelijkse bidden van het brevier en het monnikenleven. Zo worden de monniken onderwezen in het zorgvuldig overschrijven van manuscripten, wat later hun hoofdactiviteit wordt en Europa een culturele bloeiperiode schenkt. Hiëronymus staat voor de verscheurende keuze tussen het gemeenschapsleven en de eenzaamheid in de woestijn of de 'studeerkamer'.

Als geleerde beleeft hij vreugde aan de lectuur, studie en analyse van teksten. Toch is hij aan het einde van zijn leven ontgoocheld, omdat hij meent dat zijn strijd vruchteloos is geweest: hij wordt blind, zijn vrienden sterven, zijn klooster wordt geplunderd. Van de vier westerse kerkvaders is Hiëronymus de meest geleerde, met een voor zijn tijd geniale talenkennis (Hebreeuws, Grieks en Latijn). Zijn wetenschappelijk werk is van grote waarde omdat hij de kennis van de Grieken en joden doorgeeft aan het Westen.

De Kerk eert Hiëronymus als de 'vader van de Latijnse Bijbel'. Naar het motto 'De Schrift niet kennen, betekent Christus niet kennen' (*Commentarium in Isaiam Prophetam, Prologus*) schrijft hij commentaren op de Bijbel en werkt hij aan een nieuwe vertaling (de editio vulgata), die de maatgevende uitgave van de Schrift wordt. Voor Hiëronymus is het vanzelfsprekend dat een christen die teksten ook concreet uitvoert, dat hij leeft met Gods woord, dat dit boek hem schenkt. In die persoonlijke dialoog spreekt God met ieder van ons en Hij heeft voor ieder van ons een boodschap. Om niet in het individualisme te vervallen, wordt Gods woord ons echter ook gegeven om gemeenschap te vormen.

Daarom lezen en beluisteren we de Bijbel in gemeenschap met de levendige Kerk. De bevoorrechte plaats daarvoor is de liturgie.

Attributen waarmee de heremiet afgebeeld wordt, zijn de leeuw, de Bijbel en de zandloper. De afgebeelde kardinaalshoed (*galero*) is anachronistisch, want hij wordt pas vanaf omstreeks 1245 opgezet. Bovendien is dat hoofddeksel niet van toepassing op Hiëronymus. Nooit bekleedde hij het ambt van kardinaal, ook niet als privésecretaris van de paus.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

26 maart, 15.25 uur, één. *Parent Trap*, Amerikaanse komedie uit 1998 over twee meisjes die tijdens een zomerkamp ontdekken dat ze van elkaar gescheiden tweelingen zijn en besluiten van rol te verwisselen om zo hun ouders weer bij elkaar te brengen.

26 maart, 21.15 uur, één. *Rien à déclarer*, Franse komedie uit 2010 met Benoît Poelvoorde. Twee douanebeambten krijgen te horen dat hun kleine douanepost op de grens tussen Courquain (Frankrijk) en Koorkin (België) zal verdwijnen. Meer nog, ze zijn gedwongen tot samenwerking.

26 maart, 22.35 uur, Canvas. *Vacances*, Belgische kortfilm uit 2013. Een moeder takelt fysiek af en heeft daar duidelijk het meest last van. Ze woont in bij haar dochter, die langzaam maar zeker krijgt van haar koppige karakter.

27 maart, 22.15 uur, Canvas. *Happiness*, ARTE-documentaire uit 2014 waarin Thomas Balmés de impact onderzoekt van de revolutionaire komst van de televisie en het internet voor de bevolking in het bergkoninkrijk Bhutan.

De vrome kudde

Mesthoop *Ingezonden door Adri Vanden Broeck*

Twee vliegen zitten op een mesthoop.

– Ik weet een mop.

– Als het maar geen vieze is, want ik zit te eten.

PROCES *Ingezonden door Gusta De Volder*

Vraagt de rechter aan de beklagde:

– Hoe heeft u die kluis in een kwartier kunnen kraken?

Waarop de beklagde:

– Het spijt me, edelachtbare. Ik geef geen gratis lessen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

turn- oefening agent		rijmeester deel v.e. vuur- wapen		houding spanning		gebiede- dende wijs		rivier in Oosten- rijk loksprij	
→	6	↓		↓				↓	
kaart- spel kleur	→		1			kook- gerei halfaap	→		8
→					snij- werktuig	→	3		Heilige
werk v.e. componist reeds	→				slee smalle gracht	→		neon	↓
→		gewaagd nauw	→					↓	5
schaak- stuk	papegaai	↓	keur	→					afstands- maat
→			4		radon		bazige vrouw		↓
rondhout meubel- stuk	→		visver- werkings- bedrijf	→	7			↓	
→									2

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
klemtoon